

Iki gruodžio 10-osios, kuomet nepriklausomą elektros tiekėją turi pasirinkti į pirmąjį liberalizavimo etapą patekę gyventojai, liko vos kelios dienos. Tiems, kas dar šio sprendimo nepriėmė, tai padaryti geriausiai padės apie vykstančią energetikos reformą nuolat informuojantis portalas pasirinkitetiekeja.lt, kuriame jau kurį laiką galima rasti visų buitinius vartotojus aptarnaujančių elektros tiekėjų pasiūlymus.

Galimybė palyginti visus pasiūlymus

„Nuo pat reformos pradžios pabrėžiama, kad energetikos sektoriaus pokyčio sėkmę lems gerai informuotas, aktyviai į procesą įsitraukiantis galutinis vartotojas. Todėl itin rūpintasi, kad nepriklausomų tiekėjų pasiūlymai būtų aiškūs, o jų kainodara – skaidri. Taip siekta, kad vartotojams būtų lengva suprasti pasiūlymus ir kad jie aiškiai matytų, iš ko susideda galutinė elektros kaina, kokius elektros vartojimo planus ar produktus galima rinktis.

Dabar, kai visi tiekėjai sukėlė savo pasiūlymus į vieną elektroninę platformą www.pasirinkitetiekeja.lt, vartotojui sudarytos sąlygos patogiai juos palyginti, svarstyti ir galiausiai – išsirinkti sau tinkamiausią, geriausiai atspindintį individualius vartojimo poreikius“, – sakė reformos procesą kuriojančios bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) Paslaugų tarnybos direktorius Renaldas Radvila.

Galimybė viename portale peržiūrėti visų tiekėjų pasiūlymus bus ypač naudinga tiems gyventojams, kurie dėl vieno ar kitų priežasčių sulaukė pasiūlymų ne iš visų rinkoje veikiančių tiekėjų. Taip pat šia galimybe galės pasinaudoti tie gyventojai, kurie dar vasaros pabaigoje atsisakė pasidalyti savo elektros sunaudojimo duomenimis su rinkoje veikiančiais nepriklausomais tiekėjais, todėl dabar turi pareigą susirasti naują elektros tiekėją savarankiškai.

Šiuo metu Lietuvoje buitinius elektros vartotojus aptarnauja ir pasiūlymus yra pateikę septyni nepriklausomi tiekėjai: „Elektrum Lietuva“, „Enefit“, „Ignitis“, „Inregnum“, „Perlas Energija“, „Birštono elektra“ ir „EGTO Energija“.

Kilovatvalandės kaina - tik viena iš sąskaitos dedamųjų

Renkantis elektros tiekėją, daugeliui žmonių itin svarbu kaina. Dabar, kai jau yra pateikti visų tiekėjų pasiūlymai ir jie tapo viešai prieinami, galima matyti bei lyginti ir kainas. Ir nors skirtingų tiekėjų pasiūlymuose vienos kilovatvalandės (kWh) įkainis gali skirtis jau sulig antru skaičiumi po kablelio, vis dėlto yra gerokai daugiau veiksnių, lemiančių, kokią sąskaitą mėnesio gale laikysime rankose.

Pavyzdžiui, vienas iš tokių sąskaitos ingredientų – pagal elektros suvartojimo kiekius pasirenkamas planas ir prie jo pridedami (arba ne) abonementiniai mokesčiai. Ir tik pats vartotojas gali nuspręsti, ar jam apsimokės rinktis mažesnę vienos kWh kainą, tačiau papildomai kas mėnesį mokėti 3 ar 6 eurų abonementinį mokestį.

Padėti sutaupyti gali ir fiksuota, ir kintama kaina

Kita galutinę sąskaitą taip pat paveiksianti gyventojams siūloma alternatyva – galimybė rinktis fiksuotos arba kintamos kainos, kai pastaroji susieta su kainų svyravimais elektros biržoje „Nord Pool“, pasiūlymus. Pasirinkus fiksuotos kainos pasiūlymą, gyventojas už vieną kWh kiekvieną mėnesį mokės tiek pat, sutartyje su tiekėjų sutartą laikotarpį. Be to, fiksuotos kainos dydį dar lems ir sutarties trukmė – tikėtina, jog kuo ilgiau galiojančią sutartį sudarysite, tuo mažesnė kilovatvalandės kaina jums bus pasiūlyta. Rinktis fiksuotos kainos pasiūlymą – vienas patikimiausių būdų užsitikrinti stabilias sąskaitas už elektrą bent kuriam laikui, kas gali būti patrauklu griežtai planuojantiems mėnesio išlaidas.

„Tuo tarpu pasirinkę kintamos kainos pasiūlymą už elektrą mokės tiek, kiek ji tuo metu kainuos biržoje. Pastebėjome, jog šį pasiūlymą dažniausiai renkasi tie, kurie nori išitraukti į elektros energijos išlaidų valdymą bei yra linkę sutaupyti ilguoju laikotarpiu“, – sakė „Enefit“, vieno iš nepriklausomų elektros tiekėjų, generalinis direktorius Vytenis Koryzna.

Žinoma, tiekėjų pasiūlymuose išlieka galimybė rinktis vienos arba dviejų laiko zonų tarifą, kas jau ir iki šiol daugeliui gyventojų leido bent iš dalies kontroliuoti elektros vartojimą bei kaštus.

Patrauklią kainą pasiūlymuose klientams kaip įmonės stiprybę išskiria ir „EGTO Energija“ vadovas Egidijus Rutkauskas.

„Esame profesionali, ilgametę patirtį turinti komanda, kurios tikslas – elektros pirkėjams teikti elektrą už realią didmeninę kainą be jokių tarpininkų tiesiai iš lyderiaujančios Šiaurės ir Vakarų Europos regiono pardavimo biržos „Nord Pool“, taip užtikrinant visada geriausią kainą galutiniam vartotojui. Kiekvienam savo klientui suteikiame visapusišką informaciją bei galimybę rinktis tik jam pačiam aktualiausius elektros energijos tarifus be papildomų, užslėptų sąlygų“, – teigia E. Rutkauskas.

ESO sąlygos - visiems vienodos

Verta prisiminti, jog nepriklausomų tiekėjų bei konkurencijos reguliuojama kainos dalis sudaro 39 proc., o likę 61 proc. yra valstybės reguliuojama kainos dalis. Ją nustato

valstybinis reguliuotojas Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT). 2021-iems VERT nustatyta vidutinė reguliuojama kainos dedamoji yra 6,756 ct/kWh be PVM. Skirtinguose pasiūlymuose, priklausomai nuo pasirenkamo vartojimo plano reguliuojama kainos dalis gali skirtis, visgi kad ir kokią nepriklausomą tiekėją pasirinktumėte, reguliuojama ar ESO kainos dalis tam pačiam planui bus ta pati.

„Grįžtant prie kainos kaip svarbiausio kriterijaus – akivaizdu, jog tai, kurio tiekėjo pasiūlymas leis sutaupyti daugiausiai, labiausiai priklausys nuo konkretaus namų ūkio elektros vartojimo įpročių“, – sakė ESO atstovas.

Jis atkreipė dėmesį, jog dėl galutinio vartotojo varžomasi ne tik kainomis ar vartojimo planais, bet ir kitokių pridėtinių verčių pasiūlymais.

Nuo daiktinių dovanų iki dėmesio vartotojo įpročiams

Bendradarbiavimo pradžia didžiuma tiekėjų siūlo įvairias nuolaidas bei privilegijas – nuo pirmiems mėnesiams sumažintos kilovatvalandės kainos iki mokesčio už žaliąją energiją nebuvimo ištisus metus. Prie dėl vartotojų dėmesio vykstančių varžybų „amunicijos“ galima priskirti ir, pavyzdžiui, „Perlas Energijos“ klientams dovanojamas nemokamas atsiskaitymo knygeles, kurios turėtų padėti sekti išlaidas.

Tiekėjai konkuruoja tarpusavyje siūlydami vartotojams ir tokias pridėtines vertes kaip patogumas ar žmogiškasis ryšys. Pavyzdžiui, „Ignitis“ Privačių klientų tarnybos vadovas Andrius Kavaliauskas pabrėžė jau nusistovėjusių klientų įpročių svarbą: „Rinkoje esame seniai ir žinome, koks svarbus yra įprotis. Pavyzdžiui, įprotis atsiskaityti tą pačią mėnesio dieną, mokėti ten pat ir pan. Todėl žmonėms, kurie yra įpratę naudotis esamais planais ir mokėjimo tvarka, stengsimės užtikrinti, kad pasikeitimai nebūtų jaučiami.“

Tuo tarpu „Inregnum“ vykdomoji direktorė Lina Paulauskė akcentuoja edukacijos svarbą bei dėmesį kiekvienam klientui: „Pateikiame skaidrų elektros energijos kainos pasiūlymą, kurį sudaro elektros biržos „Nord Pool“ kaina ir pridedamas fiksuotas, aiškus įmonės antkainis. Aptarnavimo kokybė – mūsų išskirtinumas, todėl dedame pastangas, kad klientai suprastų energetikos rinkoje vykstančius pokyčius ir galėtų užtikrintai pasirinkti tinkamiausią elektros tiekimo variantą.“

„Birštono elektra“ vadovė Edita Gudelevičienė šios įmonės koziriu laiko paprastus sprendimus klientams: „Tikime, jog pasitelkdami technologijas bei pasitikėdami žmonėmis galime pateikti Lietuvos žmonėms paprastesnius sprendimus bei pigesnę elektros energiją“.

„Perlas Energija“ direktorius Vilius Juraitis kaip vieną iš įmonės stiprybių akcentuoja fizinius klientų aptarnavimo punktus: „Mūsų fizinė mokėjimo platforma – terminalų tinklas – veikia ir auga nuo 2003 metų. Tinklą laikome savo pranašumu, manome, klientams juose bus patogiu ne tik sudaryti sutartis, bet ir atsiskaityti.“

Preliminarią sąskaitą padės sumodeliuoti skaičiuoklės

Tikėtina, jog vartotojams bene patraukliausi bus tie pasiūlymai, kuriuose nurodoma mėnesio gale juos pasiekianti sąskaita. Pavyzdžiui, „Elektrum Lietuva“ bei „Ignitis“ siūlo pasinaudoti skaičiuoklėmis, kuomet, suvedus per mėnesį sunaudojamos elektros kiekį bei kitus pasirinkimus (pavyzdžiui, pažymite, jog norite naudoti tik žaliąją energiją ir pan.), gaunama pakankamai tiksli prognozuojama mėnesio sąskaita.

„Manome, jog klientai nori žinoti, kokia bus jų preliminarinė mėnesio sąskaita, ir tikisi, kad kainodara bus aiški, paprasta, dažnai nesikeičianti. Mūsų kainodaroje nebus jokių paslėptų mokesčių. Klientai labai aiškiai žinos, kiek ir už ką moka“, – sakė „Elektrum Lietuva“ direktorius Martynas Giga.

„Svarstantiems visus pasiūlymus ir vis dar negalintiems apsispręsti, kuris tiekėjas – tinkamiausias, noriu priminti, jog net ir pasirinkus vieną tiekėją vėliau bus galima nesudėtingai jį pakeisti kitu. Vienas šiuo metu vykstančio energetikos pokyčio tikslų – skatinti tiekėjų konkurenciją, iš kurios laimėtų ir galutinis vartotojas, ir galiausiai – visas sektorius. Todėl šiame etape tiekėjų siūlomos sutartys – pakankamai lanksčios, dažnai – neterminuotos. Žinoma, sutarties nutraukimo sąlygas, prieš ją pasirašant, pasiskaityti būtų itin pravartu“, – patarė R. Radvila.

Šiuo metu vykstančios energetikos reformos tikslas – naikinti valstybinį elektros tiekimo monopolį, įsileisti į energetikos sektorių verslą, kuris užtikrintų šiuolaikiškas bei vartotojų poreikius atitinkančias paslaugas. Konkurencinga, nepriklausoma, žalia ir saugi energetika – vienas iš strateginių tikslų visos Europos Sąjungos lygiu. Didžiuma ES valstybių šią reformą jau įgyvendino, o Lietuvoje energetikos pokytis bus įgyvendintas iki 2023-ųjų pradžios, trimis etapais.

Išsami projekto informacija pateikiama www.pasirinkitietiekeja.lt arba telefonu 8 626 555 65.

Kiek mokėsime už elektrą? Gyventojai jau gali lyginti nepriklausomų elektros tiekėjų vartojimo planus ir kainas

